

A rendőrség főmegesen küldött büntetőparancsokat a városnak, merí nem tisztították kellőképen az uccákat.

(A Délmagyarország munkatársától.) Tegnap beszámoltunk arról, hogy az államrendőrség naponta mintegy 200 büntetőparancsot ad ki azok ellen, akik elmulasztották a járdák tisztítását. A rendőrség először figyelmeztette a háztulajdonosokat, másodszor azonban kiküldték a büntetőparancsokat. Eddig mintegy 800 büntetőparancsot kézbesítettek ki.

A büntetőparancsok közül nagyon sokat kapott a város is. A köztisztviselési hivatal ugyanis a nagy hóesés első napjaiban csak néhány emberrel tisztogatta az uccákat. Az uccakeresztezéseknél még

véletlenül sem jelent meg uccaseprő. Az államrendőrség emberei természetesen a szigorú utasítások alapján egymásután jelentették fel a város hatóságát. Az államrendőrség kihágási bírósága hatpengős büntetőparancsokat küldött ki a városi köztisztviselési hivatal címére.

A főmegesen kibocsájtott büntetőparancsok szombaton elérték a kellő hatást, szombaton reggel a köztisztviselési hivatal újabb 100 munkanélkülit vett fel az uccák utstein felgyülemlt hó eltakarítására.

Közegészségügy és fajvédelem.

A szegedi munkáspénztári orvosok kinevezése. — Negyvenéves szolgálati idővel is „repülnek” az orvosok.

(A Délmagyarország munkatársától.) Felegetes talán mondanunk, hogy a betegpénztár megszervezésének kérdése bennünket egyetlen egy vonatkozásban érdekel. De ez az *egyetlen* szempont: a *közérdek* szempontja. A közérdek nem azt követeli meg, hogy összeköttetések, befolyások, protekciók, helytelenül értelmezett faji szempontok érvényesüljenek, hanem azt, hogy a betegek jó orvosokhoz, kellő orvossághoz, megértő és dolgozni tudó tisztviselőkhöz jussanak. A betegpénztár a legnagyobb szociális alkotása az államnak. Méltatlan lenne tehát, ha a legnagyobb s — fájdalom — majdnem egyetlen szociális intézményünket helytelenül megalapozott, kártékonyan értelmezett s rosszhiszeműen kihasználó *fajvédő politika* kísérleti telepévé akarnák tenni.

A beteg nem törődik azzal, hogy a fajbiológia fantasztái hogyan *vegyelemezik* orvosai vérért. A beteg nem azt követeli, hogy *fajtiszt* germánok, vagy *fajtiszt* szlávok vizsgálják meg köpetét, vagy szív működését, a betegnek egyetlen kívánsága, egyetlen érdeke az, hogy *jó és lelkiismeretes orvos* segítse őt a betegsége elleni harcában, *jó orvos és jó ember* álljon mellette, amikor kiesik elgyengült kezéből a kalapács.

Ha a betegpénztári orvosok szelekciója úgy történt volna meg, hogy a pályázók közül a legkiválóbb s ezért a legalkalmasabb orvosokat nevezték volna ki, akkor mindenki, akármilyen egyéni sérelmet szenvedett is, a legnagyobb elismeréssel, a legőszintébb helyesléssel fogadná a kinevezéseket. De amikor azt kell látnunk, hogy olyan orvosok is kimaradtak, akiknek fáradhatatlan és eredményes működését a betegek halála kísérte, akik csak meg-

becsülést szereztek a szegedi orvosi karnak s akiknek kiválóságát a közfelfogás s a hivatalos minősítés egyértelműen ismerte el, akkor féltünk kell magát az intézményt, féltünk kell az intézményre bízott szociális feladatokat s aggodalommal kell néznünk az új gondviselőre bízott intézmény sorsát.

Aki nem megfelelő orvos, az repülni fog — mondotta pár hónappal ezelőtt a népjóléti miniszter. Ebbe mindenki bele is nyugodott. S most azt kell látnunk, hogy *azok repülnek*, akiket a *méhelyi fajbiológia* s az *eckhardti koncepció* ítélte alkalmatlannak. Az orvosi tudásuk miatt? Oh nem. Az orvosi működésük miatt? Dehogy. Lelkiismeretlen munkavégzésük miatt? Ugyan! *A vallásuk miatt.*

Nem mi vetjük fel a felekezetieskedés kérdését. Azok felekezetieskednek, akik a minősítési táblázat legfontosabb rovatának a *felekezet* rovatát tartották. Fontosabbnak, mint az orvosirodalmi működést, fontosabbnak, mint a legtöbb tudással, legönzetlenebb áldozatkészséggel, a legfáradhatatlanabb lelkiismeretességgel végzett orvos-emberbaráti munkásságot.

Csak egyetlen példát. A szegedi pénztárnak *tizenegy* zsidóvallású orvosa volt. Ebből *tizenegy* „repül”, kettőt lefokoztak s csak *egyetlen* tartotta meg állását. Nem nevezték ki négy olyan orvost, akiknek pénztári szolgálati ideje összesen *száznegyven* esztendő s kineveztek olyan egészen új, egészen friss embereket, akiknek orvosi múltja esztendőken összesen nem tesz ki annyit, mint egyetlen mellőzött öreg kartársuké. Mintha a jelölő bizottság ilatna volna le egyik-másik kinevezett orvos még nedves diplomáját.

A szegedi orvosi kar méltán panaszkodik

PATZAUER rumok, likőrök, palackborok

kedvezőtlenre, sőt *sulyosra* fordult gazdasági helyzete miatt. S a sok jogosult panasz most olyan meghallgatásra talált, mely a szegedi orvosok foglalkoztatása helyett új, ismeretlen orvosokat hoz Szegedre. Mi indokolja azt, hogy szegedi közhivatali állásoknál mellőzzék a szegedi orvosokat s a szegedi orvosok számának mesterséges szaporításával még jobban neheztsek megnehezített egzisztenciájukat. A kérdésnek ez a megoldása sérelme és lebecsülése az egész szegedi orvosi karnak.

Már tegnap, a késő éjszakai órákban kapott tudósításunkban is regisztráltuk azt a megdöbbenést, amelyet a munkásbiztosító pénztári orvosok kinevezése keltett. Az első híradások alapján meg kellett állapítani, hogy a kinevezéseknél egyáltalán nem mérlegelték a szerzett érdemeket, évtizedes munkálkodások kézzel fogható eredményeit. A kinevezett orvosok névsorának és a régi orvosok listájának összehasonlításánál ez a tény még erősebb színekkel rajzolódik ki.

Elmozdították állásából dr. *Schrötter* Henrik bőrgyógyász szakorvost, aki kilenc évig működött, helyette dr. *Konczwald* Tibort nevezték ki, aki rövid ideig a klinikán működött, mint tanársegéd. Nem nevezték ki dr. *Kiss* Menyhért nőgyógyász szakorvost, aki nyolc éven keresztül működött eredményesen. Helyébe dr. *Sándor* József került, aki ugyancsak mint tanársegéd működött a szegedi egyetem klinikáján. Kimaradt dr. *Erdélyi* Jenő fül, orr és gége szakorvos, aki tizenkét éven keresztül a legteljesebb elismerésre méltó kiváló munkásságot fejtett ki az egész szaknyilvánosság előtt ismert tudásával. Az eddig be nem töltött második fogász szakorvosi állásra *Gyulai* Bernát Ernőt nevezték ki, akit szegedi orvosi körökben nem ismernek. Gyermekgyógyász szakorvossá dr. *Lukács* Józsefet nevezték ki, aki ma is tanársegéd a szegedi egyetem gyermek-klinikáján. Dr. *Turcsányi* Imrét, aki több, mint két évtizeden keresztül működött kitartó lelkiismeretességgel ezen a helyen, kerületi orvossá tették.

A kerületi kezelő orvosok közül egyszerűen kihagyták dr. *Andrássy* Ferencet, dr. *Vass* Ignácot, dr. *Acs* Vilmost és dr. *Schreiber* Fülöpöt, akik több, mint három évtizede működtek, mióta a munkásbiztosító pénztár intézményét megalakították. Helyükre dr. *Bózsó* István, aki ugyancsak a klinikán működött, dr. *Leinzinger* László, aki katonaeorvos volt Békés-

ahol nem lehet pipálni?

— Nem lehet? — néznek rám megütődve. — Azt mondja, itt nem lehet?

— Nem hát, — mutatom a folyosói falakon a táblát, — látják, hogy itt *tilos a dohányzás*.

— Ejnye, hejnye, a könyörgőjét neki, az mán baj, — busulták el magukat a klubalapító kome-nisták. — Akkor mögjelöntjük a tőthelyön, hogy itt nem kaszinóznak.

Ugy elmentek, hogy sose jöttek többet vissza. Falat lebontani, könyveket betűzni jussuknak érezték, de az nem jutott eszükbe, hogy a dohányzási tilalmat is levehetik ennyi erővel a falról. Mire pedig a tanácsadójuk felokosította volna őket, akkorra itt volt távirati segélykéresemre a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének távirati utasítása, hogy a katonaság igénybevételeivel védjem meg a kulturpalotát. Gondolom, ez volt az utolsó aktája ennek a jeles központi hatalomnak. Jó, hogy a hathatósága kipróbálására nem került sor.

Hát ez nem ilyen küldöttség volt, amelyik most várt rám a kulturpalota előtt. Unneplő ruhába öltözött, ünnepi arcot öltő szegedi polgárember-ek tábora. Igenis tábor, viharvert zászló körül csoportosulva. A zászló piros, nem vörös s ahogy lobbazza a selymét a tiszai szél, egyik oldaláról Szent János szelíd képe néz le, a másikon az Urkrisztus jár tanítványával a háborgó vizeken.

Ismerősnek látszik nekem ez az öreg zászló. Mintha az volna, amit a régi lobogóink közt

örözzünk, a szegedi hajósegylet régi zászlaja. Szokás ez, hogy a különböző iparos-szakkák régi ereklyéjüket beadják a múzeumba s csak a védősztent ünnepén kéri ki, hogy alatta vonuljanak a templomba. Hát nyilván most is ilyesmire lehet szó, karácsony harmadnapján van az ünnepe a hajósok pátronusának, a tiloktartó Szent Jánosnak, a vizek vigyázójának, akinek feje körül csillagkoszoru virágozott ki a Moldva hullámai közt.

— Viszik-e, vagy hozzák? — kértem Fonyó tanító urat, aki mint szószóló köszönt a zászló alatt.

— Hozzuk, — jelenti a tanító ur, a hajósok jegyzője, — hozzuk a régi régi-zászló mellé az új régi-zászlót. Privinszky János elnök ur majd elmondja a többi.

Az ám, csakugyan, ez nem az a régi zászló, amelyet mi örözzünk s amely még a negyven-nyolcas idők hagyatéka. Forradalmas idők ringatták a szegedi hajósegylet bölcsőjét s negyven évi szolgálat után került be a háló-diszes lobogó a múzeum ereklyegyűjteményébe. Akkor készült ez a második öreg zászló, amely harminchét esztendeig kísérgette az egyesület tagjait az élet háborgó vizeiről az örök békesség nagy kikötőjébe, a temetőbe.

— Ezerhatszázharminchét egyesületi tagot temetünk ezzel a zászlóval, — mondja Privinszky elnök ur és az öreg szemek megatott szeretettel simogatják az őcska selymet, amely utóljára zizeg most az Isten szabad ege alatt. Elvitték a védősztent ünnepén a hajósok miséjére s a templom-

ból egyenesen a múzeumba hozták. A halottkísérgető lobogó most már maga is halottá válik s bekerül a mult kriptájába.

— Lám, hát ilyen sok még a hajós-ember Szegeden, — nézem elcsodálkozva a sok tisztes komoly arcot.

— Hajós van, de hajó nincs és vízi malom sincs, — mondja sóhajtván Privinszky János. — Hej, az én gyerekkoromban...

Nem lehet ezt a mondatot szívfájás nélkül befejezni. Pedig a mai öreg hajósok is csak az alkonyatát látták már a tiszai hajózásnak. A fénykoráról már ők is csak hallomásból tudtak az apáiktól. Mikor föl Regensburgig és le Galacig jártak a szegedi hajók és hajós-dinasztiák uralkodtak Szegeden, amelyet száz évvel ezelőtt nem hívtak még parasztvárosnak, hanem mindenfelé úgy ismerlek, mint pezsgőéletű kereskedő-várost. De talán még nem is ez volt a vízi emberek fénykora, hanem az, mikor Hunyadi János parancsszáva dörgött a Tiszán és negyvenezre halász, hajós vitte Belgrád alá a Szűz Máriás lobogót...

Ahogy emlegetjük a régi idöket, kezd hullongani a hó s ezüstkoszoru fonódik az öreg lobogóra. A zászlótartó magasra emeli, még egyszer meglobogtatja, a selyem halkán suhog és visszahull, mint fáradt sasmadár, aztán eltűnik az ajtóban. Az öreg hajósok megemelik a kalapjukat, a Hunyadi vízi embereinek kései unokái utóljára tisztelegnek a békés munka ezredzászlója előtt, amely egy emberöltőnyi szolgálat után vonul nyugatomba.